

Intervista Esklussiva mal-Arċipriet Emeritus Mons. Ġuzeppi Zerafa dwar il-passatemp tal-mudelli Jintervista s-Sur Josef Cutajar

Kif gietek il-hajra li tibda tagħmel l-mudelli ta' postijiet ta' interess f'Għajnsielem?

Minn dejjem kont inhobb nilgħab bl-injam u peress li missieri kien jahdem hafna l-arkett fl-injam, jien ta' sikwit kont noqghod fejnu u nipprova nitgħallem xi haġa minnu. Tista' tghid li minn dejjem kelli l-hajra li nagħmel xi haġa pero' l-ideja li nagħmel mudelli ta' postijiet f'Għajnsielem gietni madwar hadx-il sena ilu. Dejjem kelli x-xewqa li nibni l-knisja l-ġdida pero' kienet tqila wisq għalija u kienet tinvolvi hafna xogħol. Izda għamilt kuraġġ u bdejt. Sib t li hawn injam artab illi jinhadem faċilment u kont xtrajt *scroll machine* biex inkun nista' naqta' għat-tond kif inkun irrid jien. Kelli wkoll ftit għodda u xtrajt ohrajn li kienu aktar irqaq bħal formaturi u limi sabiex b' hekk stajt nibda x-xogħol ta' dawn il-mudelli.

Liema kien l-ewwel mudell li bdejt taħdem fuqu?

L-ewwel mudell kien propju l-Knisja Arċipretali. Biex hdimt dan il-mudell kont domt għax billi dakinhar kont għadni Arċipriet ma stajtx nqatta' hafna hin fuqha. Pero' meta kien ikolli ftit taż-żmien dejjem kont nagħmel xi haġa. Dan il-mudell tant kien elaborat li bilfors ried ikolli lil xi hadd jgħinni speċjalment fil-bidu sabiex infassal u noqrob lejn il-perfezzjoni.

Allura l-mudell tal-Knisja kien ibbażat fuq xi pjanti jew b'għajnejk u mohħok?

Biex mudell tagħmlu kif għandu jkun u għgħibu qrib hafna lejn l-original bilfors trid il-pjanti. Mingħajr pjanti ma tistax taħdem. Trid tkun taf kemm hi twila eżattament, kemm hi wiesa' u mbaġhad tibda taħdem biċċa biċċa jew nahha jew ohra. It-twieqi pereżempju trid taħdimhom eżatt fuq il-pjanta għalkemm ġieli din ma tkunx l-istess mija fil-mija. Għax jekk ikun hemm żball ta' kwart ta' pulzier dan jista' jfisser pied (fuq skala 1:60). Fi ftit kliem, trid taħdem skond il-qisien tal-pjanti u ta' dan ix-xogħol niringrazzja lis-Sur Toni Cauchi li dejjem sibtu lest sabiex jgħinni u dejjem tagħni pjanti eżatti. Mhux l-ewwel darba li waqt ix-xogħol narah barra u nġhajjatlu sabiex jiġi u jara kif inhu miexi x-xogħol jew jekk hemmx bżonn jikkorreġini.

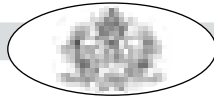
Kemm il-mudelli għamilt s'issa?

S' issa għamilt tlett mudelli. L-ewwel lestejt il-knisja l-ġdida li giet esebita fil-festa tas-sena l-ohra, imbghad wara l-festa kont bdejt l-Għajn tal-Hasselin u dik kont l-lestejtha wkoll u dan l-aħhar bdejt nahdem fuq il-Knisja l-Qadima li x-xogħol fuqha tlesta ftit tal-jiem ilu.

Kemm iddum taħdem fuq mudell?

Jiddependi x-xogħol li jkollok. Pereżempju l-mudell tal-Knisja l-ġdida fih hafna xogħol għax tista' nahha minnhom tiġik mod u ohra tkun differenti. Għalhekk ċertu njam inkun irrid niehdu għand il-mastrudaxxa biex jinċanajuli jew jaqtagħhuli bil-magna skond il-qies li nkun irrid

halli niskarta naqra mix-xogħol imma fl-istess hin nimxi aktar 'il quddiem. Meta għamilt l-Għajn tal-Hasselin jien ma kellix pjanti. Imxejt fuq ir-ritratti ta' qabel ma hattewha. Jien u Toni Cauchi kellna nghoddu kemm il-filati kien hemm fuq dawn ir-ritratti u b'hekk Toni johroġ pjanta b'qies tajjeb hafna. Il-knisja l-Qadima ma kienx fija xogħol daqs il-Knisja l-Ġdida pero' l-gwarniċuni u l-faccata tagħha kien fihom hafna logħob li jinvolvi paċenzja kbira sabiex tnaqqax sewwa.

X'materjal tuża meta tkun qieghed tibni dawn il-mudelli?

Jekk inti ha jkollok biċċa xogħol li fiha ser jidhlu t-twieqi jew bibien trid tuża njam artab bħal kewba brazziljana. Dan għaliex li biex inti tasal għat-twieqi trid taqta' għat-tond u bla ebda tfixkil speċjalment meta tuża din l-*iscroll machine*.

Dejjem tuża l-istess materjal jew ġieli varjajt?

Mhux dejjem l-istess. Pereżempju għall-Knisja l-Qadima wżajt materjal differenti, użajt njam tal-aħmar, injam ta' l-abjad pine wood u hafna kwalitajiet ohra biex kemm jista' jkun il-gwerniċi u l-irqaqat jispikkaw fuq injam iehor.

Fejn tibnihom dawn il-mudelli?

Jien bdejt inhawwad xi haġa f' Dar l-Kapillan li dak iż-żmien kienet għadha tintuża għad-duttrina. Kien hemm kamra fil-bitha u meta kien ikolli ċans kont nagħmel xi haġa hemm. Maż-żmien imbghad kienet gietni l-ideja li nuża kamra żgħira fuq il-bejt. U allura kont bdejt nahdem minn hemm. Mhux l-ewwel darba kont nohroġ barra halli nara ċ-ċinta tal-kampnar avolja qegħda fuq il-pjanta.

X'mudell l-aktar li hadt pjaċir taħdem u x'għandek ippjanat għall-futur?

Kull mudell fih il-gost tiegħu. Il-knejjes fihom ċertu pjaċir u 'l-quddiem beħsiebni nibni l-Knisja ta' Lourdes. Għandi hsieb ukoll nagħmel it-torrijiet ta' Kemmuna u ta' Santa Ċeċilja.

X' beħsiebek tagħmel bihom il-mudelli

Għalissa ngawduhom ahna fid-dar tagħna pero' huti diġa' ġennewni bihom! Sakemm nibqa' haj pero' ngawduhom ahna u mbghad meta jien niġi nieqes kulhadd jiehu xi haġa. Għall-Festa ta' din is-sena ser nesebihom go hanut magħluq li hemm fil-Pjazza tal-Knisja l-Qadima.

Dawn il-mudelli ta' Mons. Ġużeppi Zerrafa ser ikunu għall-wiri fil-ġimgha tal-Festa fil-Pjazza l-Qadima

